

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOPOCIE
W OKRESIE 1.01 - 31.12.2006r.

LUTY 2007

SPIS TREŚCI:

I. WPROWADZENIE	3
II. FINANSOWANIE POMOCY SPOŁECZNEJ	4
III. ORGANIZACJA	6
IV. KLIENCI MOPS W SOPOCIE	8
V. SYSTEM WSPARCIA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH	
1. Dożywanie osób starszych i niepełnosprawnych	10
2. Zasiłek stały	10
3. Ośrodki wsparcia	
a. Dzienny Dom Pomocy Społecznej	11
b. Dzienny Ośrodek Adaptacyjny	12
4. Usługi opiekuńcze	13
5. Kierowanie do domów pomocy społecznej	14
6. Rehabilitacja społeczna	15
VI. WSPARCIE RODZIN O NAJNIŻSZYCH DOCHODACH	15
1. Zasiłek celowy	16
2. Zasiłek okresowy	17
3. Środowiskowa praca socjalna	18
4. Kontrakt socjalny	19
5. Asystent rodziny	19
6. System wsparcia osób bezdomnych	20
7. Prace społecznie – użyteczne	21
8. Klub Pracy przy MOPS w Sopocie	23
VII. SYSTEM POMOCY DZIECKU I RODZINIE	
1. Posiłki dla dzieci	23
2. Wypoczynek zimowy i letni	23
3. Pomoc świąteczna	24
4. Świadczenia rodzinne i zaliczki alimentacyjne	24
5. Poradnictwo specjalistyczne	25
6. Pomoc rodzinie znajdującej się w kryzysie	27
VIII. SYSTEM POMOCY DZIECKU POZBAWIONEMU CAŁKOWICIE LUB CZĘŚCIOWO OPIEKI RODZICIELSKIEJ	
1. Działania MOPS w zakresie kompleksowego wsparcia rodzin zastępczych ustanowionych przez Sąd	28
2. Organizowanie zastępczego rodzicielstwa dla dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki	28
3. Placówki opiekuńczo – wychowawcze	30
IX. PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ MOPS W SOPOCIE	32
X. ISTOTNE WYDARZENIA Z DZIAŁALNOŚCI MOPS W SOPOCIE	34
XI. PODSUMOWANIE	37
XII. KIERUNKI DAJSZYCH DZIAŁAŃ	38

I. WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Sopocie realizował w 2006r. zadania statutowe wynikające z następujących aktów prawnych m.in:

- Ustawy o pomocy społecznej,
- Ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej
- Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
- Ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy
- Uchwał Rady Miasta Sopotu.

Pomoc skierowana była do sopockich rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej. Udzielano jej po wnikliwej analizie każdego zgłoszonego przypadku, na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego.

MOPS wykonywał zadania własne gminy, zadania zlecone przez administrację rządową oraz zadania powiatowe w zakresie pomocy społecznej. Pomoc udzielana była w formie pieniężnej, w naturze lub usługach. Świadczenia miały charakter stały, okresowy lub jednorazowy. Osobom niezaradnym życiowo, niepełnosprawnym, Ośrodek bezpośrednio opłacał świadczenia np. gaz, energię elektryczną i opał, wydawane były gorące posiłki. Praca socjalna z podopiecznym nastawiona była na jego usamodzielnienie życiowe oraz integrację ze środowiskiem. Włączano aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu: kontrakty socjalne, prace społecznie – użyteczne, Klub Pracy, projekt „Asystent rodziny”. Praca kontraktem oraz możliwość kierowania klientów do prac społecznie - użytecznych przyczyniła się do zwiększenia efektywności pracy z klientem, bardziej racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi oraz ograniczenia wydatków na zasiłki. W 2006 r. usamodzielniono się 29 rodzin.

Osobom wymagającym wsparcia w codziennych czynnościach przyznawano usługi opiekuńcze w domu lub w ośrodkach opiekuńczych. Udzielano pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej oraz osobom będącym w kryzysie.

Podejmowane działania zgodne były m.in. z:

1. Strategią Integracji i Polityki Społecznej na lata 2005 – 2014 przyjętej Uchwałą Nr XXIII/408/05 Rady Miasta Sopotu z 11 lutego 2005r.
2. Planem Strategicznym Wspierania Osób Niepełnosprawnych w Sopocie na lata 2005 – 2014 przyjętego Uchwałą Nr XXV/453/2005 Rady Miasta Sopotu z dnia 15 kwietnia 2005r.

3. Programem Systemu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną przyjętego Uchwałą Nr XXXV/601/06 Rady Miasta Sopotu z 17 marca 2006r.
4. Programem promocji zatrudnienia oraz aktywizacji sopockiego rynku pracy na lata 2007 – 2013 przyjętego Uchwałą Nr XXXIX/653/2006 Rady Miasta Sopotu z dnia 29 września 2006 roku.
5. Strategią działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie na lata 2002 – 2010.

Przez cały rok prowadzono akcję informacyjną dla mieszkańców Sopotu dot. działalności merytorycznej Ośrodka: ulotki, strona internetowa, komunikaty prasowe, działania międzysesyjne.

Prawo do świadczeń pomocy społecznej przysługiwało:

1. osobie samotnej, której dochód nie przekracza kwoty **477 zł.** (od 1.10.2006r.), zwanej dalej „kryterium dochodowym”
2. osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **351 zł.**(od 1.10.2006r.), zwanej dalej „kryterium dochodowym”
3. **osobie samotnej**, której dochód nie przekracza **150%** kryterium dochodowego (tj. **715,50 zł**) oraz **osobie w rodzinie**, w której dochód nie przekracza **130%** kryterium dochodowego, (tj. **456,30 zł**) w przypadku przyznawaniu pomocy na zakup leków oraz dogrzanie mieszkań na podstawie Uchwały Rady Miasta Sopotu **podwyższającej kryterium dochodowe** kwalifikujące do świadczeń pomocy społecznej.

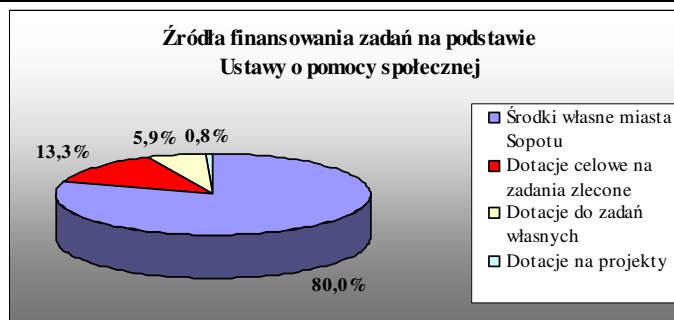
II. FINANSOWANIE POMOCY SPOŁECZNEJ

1. **9,5 %** środków budżetu miasta przeznaczano na zadania realizowane przez MOPS.
2. **6,5 %** środków budżetu miasta przeznaczano na zadania realizowane przez MOPS na podstawie Ustawy o pomocy społecznej w dziale 852 - realizowane przez MOPS i placówki opiekuńczo – wychowawcze (bez świadczeń rodzinnych, rehabilitacji społecznej, składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego).
3. MOPS realizował zadania pomocy społecznej ze środków własnych miasta Sopotu oraz dotacji z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.
4. Udział środków samorządowych w wydatkach ogółem na pomoc społeczną realizowanych przez MOPS i placówki opiekuńczo – wychowawcze wyniósł **80 %**.

Źródła finansowania zadań na podstawie Ustawy o pomocy społecznej

Tabela Nr 1

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł.	Struktura w %
1	2	3	4
1.	Środki własne miasta Sopotu	8.059.172	80,0
2.	Dotacje celowe na zadania zlecone	1.328.700	13,3
3.	Dotacje do zadań własnych	602.452	5,9
4.	Dotacje na projekty	78.000	0,8
Razem		10.068.324	100,0

Realizacja zadań przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie (na podstawie Ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw)

Tabela Nr 2

Lp.	Rozdział	Wyszczególnienie	Źródło finansowania	Wykonanie budżetu 2006
1	2	3	4	5
1.	85203	Ośrodki wsparcia	środki własne miasta z dotacją celową do zadania zleconego	920.671
2.	85202	Domy pomocy społecznej	środki własne miasta z dotacją celową do zadania własnego	308.593
3.	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za niektóre osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	dotacja celowa do zadania zleconego	88.917
4.	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne	środki własne miasta z dotacją celową do zadania zleconego	2.137.462
5.	85219	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne miasta z dotacją celową do zadania własnego	2.467.783
6.	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	środki własne miasta z dotacją celową do zadania zleconego	1.234.806
7.	85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	dotacja celowa na zadanie zlecone	2.000
8.	85295	Pozostała działalność	dotacja celowa do zadania własnego i środki własne	128.500
9.	85201	Placówki opiekuńczo – wychowawcze	środki własne miasta	1.497.255
10.	85204	Rodziny zastępcze	środki własne miasta	1.058.564
11.	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	środki własne miasta	145.773
12.	85295	Projekty ze środków Ministerstwa Polityki Społecznej	dotacja celowa	78.000
Razem WYDATKI (z Ustawy o pomocy społecznej)				10.068.324
1.	85156	Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	dotacja celowa na zadanie zlecone	8.214
2.	85195	Pozostała działalność	dotacja celowa	576
3.	85212	Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	dotacja celowa na zadania zlecone oraz środki własne	4.696.048
4.	85233	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	środki własne miasta	1.388
OGÓLEM :				14.774.550

III. ORGANIZACJA

a). W skład **struktury organizacyjnej MOPS** w Sopocie wchodzi:

1. Dział Pracy Socjalnej, w skład którego wchodzi trzy Zespoły Pracy Socjalnej oraz samodzielne specjalistyczne stanowiska pracy socjalnej: ds. osób z zaburzeniami psychicznymi i osób bezdomnych.
2. Dział Świadczeń, w skład którego wchodzi:
 - a). Zespół Świadczeń Rodzinnych i Zaliczek Alimentacyjnych
 - b). Zespół Usług
 - c). Zespół Świadczeń Pomocy Społecznej.
3. Dział Administracyjno – Techniczny.
4. Dział Pomocy Rodzinie, w skład którego wchodzi Punkt Interwencji Kryzysowej oraz mieszkanie chronione.
5. Dział Finansowo - Księgowy.
6. Dzienny Dom Pomocy Społecznej.
7. Dzienny Ośrodek Adaptacyjny.
8. Samodzielne stanowiska: m.in. ds. pracowniczych, ds. kontroli i sprawozdawczości, ds. strategii, ds. rehabilitacji społecznej oraz radca prawny.

W skład systemu pomocy społecznej wchodzi Dom Dziecka „Na Wzgórzu” jako jednostka organizacyjna miasta oraz organizacje pozarządowe, którym w wyniku konkursu powierzono realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

b) **Zatrudnienie** - W MOPS ogółem zatrudnionych było 95 osób na 83,375 etatu (stan na 31.12.2006r.), w tym: w ośrodkach wsparcia: 27 osób na 22,75 etatach; średniorocznie: 92 osoby na 79,9 etatu.

Pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe, ponad połowa zatrudnionych osób legitymuje się wykształceniem wyższym.

c) **Udział pracowników MOPS w Sopocie w szkoleniach i konferencjach** – w 2006r. pracownicy MOPS wzięli udział w:

- „**Superwizji konsultacyjnej**” – bezpłatnym rocznym szkoleniu dofinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowanym przez Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne w Sopocie – 31 osób

- ponad połowa zatrudnionych osób wzięła udział w **11 spotkaniach Pomorskiego Forum Pomocy Społecznej**. Tematyka szkoleń obejmowała m.in.: ustawę o postępowaniu egzekucyjnym wobec dłużników alimentacyjnych, zaliczkę alimentacyjną oraz nowelizację ustawy o świadczeniach rodzinnych, konstruowanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych w praktyce - w odniesieniu do pomocy społecznej, ustawę o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, zmiany w ustawie o promocji zatrudniania i instrumentach rynku pracy - w świetle współpracy z pomocą społeczną, decyzje administracyjne dotyczące ustawy o postępowaniu egzekucyjnym wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczki alimentacyjnej oraz nowelizację ustawy o świadczeniach alimentacyjnych.
- 27 szkoleniach merytorycznych dotyczących:

Tabela Nr 3

Lp.	Temat:	Liczba osób
1	2	3
1.	Ustawa o pomocy społecznej	1
2.	Procedury wewnętrznej kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych	3
3.	Reforma systemu pomocy dziecku i rodzinie	1
4.	Intendent – obowiązki i odpowiedzialność	1
5.	Praktyczne aspekty wydawania decyzji administracyjnych	1
6.	Postępowanie w sprawie przyznania świadczeń rodzinnych oraz zaliczki alimentacyjnej	1
7.	Elektroniczny obieg dokumentów	1
8.	Rachunkowość budżetowa	1
9.	Konstruowanie indywidualnych programów terapii zajęciowej	1
10.	Nowelizacja Prawa Zamówień Publicznych	1
11.	Dochodzenie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	1
12.	Superwizja klientów pomocy społecznej	3
13.	Ogólnopolska konferencja pracowników socjalnych	1
14.	Norweskie Mechanizmy Finansowe	1
15.	Studium przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1
16.	Praca z trudnym dzieckiem	2
17.	Rozliczanie projektów	1
18.	Zasady prowadzenia gospodarki kasowej	1
19.	Test Roschacha	1
20.	Zapobieganie patologiom społecznym	12
21.	Rachunkowość budżetowa	1
22.	Pomoc społeczna zobowiązaniem samorządu	1
23.	Szczegółowe zasady rachunkowości budżetowej	2
24.	KPA w świadczeniach rodzinnych	2
25.	Płatnik	3
26.	Zasady ewidencji i rozliczania środków pomocowych z funduszy UE	1
27.	Bądź bliżej siebie i innych	15
28.	W poszukiwaniu polskiego modelu ekonomii społecznej	4

IV. KLIENCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2006 roku z różnych form pomocy w ramach zadań gminnych i powiatowych skorzystało:

- 1.325 rodzin** (bez świadczeń rodzinnych, zaliczek alimentacyjnych), tj. **7% ogółu gospodarstw domowych w Sopocie.**
- 1.619 osobom** przyznano świadczenia w ramach zadań własnych i zleconych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania, tj. **4% ogółu mieszkańców Sopotu.**
- 1.488 rodzinom** przyznano świadczenia rodzinne, tj. **8% ogółu gospodarstw domowych w Sopocie.**
- 182 rodzinom** przyznano zaliczkę alimentacyjną, tj. **1% ogółu gospodarstw domowych.** Wszczęto 7 postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

UWAGA:

Liczba podanych rodzin (pkt.1, 2, 3, 4) nie jest sumą ogółu rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (gminnych i powiatowych) ze względu na podział zadań (na podstawie Ustawy o pomocy społecznej).

Tabela Nr 4

	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
1.	Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych /bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania/ *	1.619	1.325	2.491
2.	Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	291	288	390
3.	Świadczenia przyznawane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	1.561	1.270	2.408
4.	Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	x	738	1.406
5.	w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	156	310

* wiersz 1 nie jest sumą wiersza 2, wiersza 3 i wiersza 4.

Przesłanki do udzielania pomocy w ramach zadań własnych i zleconych gminie w zakresie pomocy społecznej

Tabela Nr 5

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ *		LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
UBÓSTWO	1.	666	1.356
SIEROCTWO	2.	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3.	128	141
POTRZEBNY OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4.	11	49
-w tym: WIELODZIETNOŚĆ	5.	5	28
BEZROBOCIE	6.	304	752
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7.	767	1.217
DŁUGOTRWAŁA CHOROBA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8.	790	1.259
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCH. I PROWADZENIU GOSP. DOMOWEGO -OGÓŁEM	9.	344	995
w tym: RODZINY NIEPEŁNE	10.	256	701
RODZINY WIELODZIETNE	11.	80	359
PRZEMOC W RODZINIE	12.	12	41
ALKOHOLIZM	13.	80	152
NARKOMANIA	14.	7	17
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	15.	14	19
SYTUACJA KRYZYSOWA	16.	8	13

* jedna rodzina może wystąpić w kilku rodzajach dysfunkcji

Dominującymi przyczynami udzielania pomocy były:

1. długotrwała lub ciężka choroba,
2. niepełnosprawność,
3. ubóstwo,
4. bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego
5. bezrobocie.

Spadła liczba osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z uwagi na włączanie form aktywizujących osoby bezrobotne.

Pomoc udzielana była w większości na podstawie decyzji administracyjnych (oprócz: pracy socjalnej, poradnictwa, udziału w grupach wsparcia, sesjach terapeutycznych, spotkaniach integracyjnych) .

W 2006r. wydano:

- 7.080 decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej (gmina i powiat),
- 2.158 decyzji w związku z realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych i przyznawaniu zaliczek alimentacyjnych.

Ogółem wydano **9.239 decyzji**.

Odwołano się w 16 przypadkach, z tego:

- rozpatrzono 10 decyzji, z których 7 utrzymano w mocy.
- do ponownego rozpatrzenia – 3
- 6 decyzji oczekuje na rozpatrzenie.

V. SYSTEM WSPARCIA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. DOŻYWIANIE OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH –

Miasto Sopot od 1990 r. traktuje dożywianie jako zadanie priorytetowe i jako jedyne w Trójmieście stosuje podwyższone kryterium dochodowe. Pozwoliło to na zachowanie prawa do posiłków dotychczasowej grupie osób, które zostałyby wykluczone z przyznania im pomocy w formie dożywiania przy zastosowaniu nowych kryteriów ustawy o pomocy społecznej.

W drodze przetargu od września 2005 r. wyłoniono „Bar Station” przy ul. Dworcowej, który realizował gorące posiłki. Koszt posiłku wyniósł: 4,78 zł. W ciągu roku z posiłków w barze skorzystało 85 osób dorosłych.

2. ZASIŁEK STAŁY – jest świadczeniem pieniężnym, wypłacanym comiesięcznie.

Przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Z zasiłków stałych skorzystało 276 osób. Nastąpił wzrost liczby osób objętych tą formą pomocy w stosunku do 2005 r. o 2,2%.

Zasiłki stałe są zadaniem zleconym do wykonania, finansowanym ze środków administracji rządowej.

3. OŚRODKI WSPARCIA - zadaniami jednostek jest zapewnienie pomocy osobom niepełnosprawnym i starszym w organizacji życia bez konieczności umieszczania ich w stacjonarnych placówkach pomocy społecznej, utrzymanie sprawności fizycznej i psychicznej poprzez zajęcia w ramach terapii zajęciowej: muzykoterapię, prowadzenie zajęć kulturalno – oświatowych, kontakty towarzyskie oraz działania integrujące ze środowiskiem. Ośrodkami wsparcia w Sopocie w myśl ustawy o pomocy społecznej są: Dzienny Dom Pomocy Społecznej i Dzienny Ośrodek Adaptacyjny przy ul. Kolejowej 14.

a) DZIENNY DOM POMOCY SPOŁECZNEJ (DDPS)

DDPS spełnia rolę opiekuńczą, profilaktyczną i kulturalną **dla osób starszych i niepełnosprawnych**. Pensjonariusze uczestniczyli w zajęciach:

- muzykoterapii – terapia poprzez muzykę
- terapii zajęciowej – malowanie, papieroplastyka, szycie, haft, wykonywanie prac gipsowych, itp.
- gimnastyce usprawniającej – ćwiczenia dostosowane do określonych możliwości pensjonariuszy, zajęcia ruchowe, plenerowe, czynny wypoczynek, itp.
- uroczystościach okolicznościowych – grill, zabawy taneczne;
- integrujących pensjonariuszy ze środowiskiem – organizowanie popołudniowych czwartkowych wieczorków tanecznych dla wszystkich starszych mieszkańców Sopotu.

Ponadto, pensjonariusze korzystali z posiłków. Klienci DDPS płacą tylko za usługę żywnościową, odpłatność uzależniona jest od dochodów; 25 osób było zwolnionych z odpłatności, stanowi to 16 % ogółu pensjonariuszy.

1. Z różnych form terapii korzystało średniomiesięcznie 15 osób.

2. Z dożywiania skorzystało w ciągu całego roku 156 osób, z czego:

- z całodziennego wyżywienia lub obiadów – 70 osób,
- 56 osobom posiłki donoszono obiady do domu w ramach m.in. usług opiekuńczych
- 30 osoby z Dziennego Ośrodka Adaptacyjnego.

b) DZIENNY OŚRODEK ADAPTACYJNY (DOA)

DOA zapewnia osobom niepełnosprawnym intelektualnie możliwość rozwoju sprawności i umiejętności psychofizycznej poprzez realizowanie programu zajęć terapeutycznych i rehabilitacyjnych z zakresu:

- uspołecznienia,
- usamodzielnienia,
- przygotowania do pracy,
- organizacji czasu wolnego,
- rozwijania ekspresji artystycznej
- doskonalenia sprawności intelektualnej,
- usprawniania fizycznego, rehabilitacji i sportu.

Celem zajęć jest zapewnienie adaptacji osób niepełnosprawnych intelektualnie do życia społecznego. Pracownie i zajęcia prowadzone są poprzez naukę i podtrzymywanie nabytych już umiejętności, rozwijanie samodzielności życiowej, wyzwalanie aktywności i kreatywności.

W placówce dbano o utrzymanie sprawności fizycznej oraz psychicznej poprzez prowadzenie zajęć terapeutycznych i sportowych (m.in: basen, rehabilitacja, choreoterpia, muzykoterapia). W ramach terapii zajęciowej odbywały się zajęcia plastyczne, stolarstwo, redagowano gazetkę oraz prowadzono warsztaty teatralne.

Kontynuowano prowadzenie zajęć w pracowni świec z wosku pszczelego. Pracownia jest namiastką prawdziwego zakładu pracy i miejscem przygotowania kandydatów do zatrudnienia na otwartym lub chronionym rynku pracy.

Kontynuowany był projekt usamodzielnienia życiowego osób niepełnosprawnych intelektualnie w ramach „mieszkania treningowego”. Projekt zakłada, że po wcześniejszym treningu samodzielności część osób niepełnosprawnych będzie mogła funkcjonować we własnych mieszkaniach lub w mieszkaniach chronionych, przy minimalnym, dostosowanym do indywidualnych potrzeb wsparciu w ramach pomocy środowiskowej. W 44 treningach uczestniczyło 13 osób. W okresie od września do grudnia 2006r odbywały się wyłącznie treningi miesięczne wraz z weekendami (piątek, sobota, niedziela i dni świąteczne). Dzięki treningom w weekendy podopieczni mieli możliwość korzystania z zajęć terapeutycznych, tzw. uspołecznianie polegające na wyjściach do teatru, kina, muzeum, wystaw, kawiarni i poruszania się środkami lokomocji (np. SKM).

Z usług DOA skorzystało w ciągu roku 37 osób. DOA brał udział w warsztatach plastycznych w ramach projektu „Sopot Ulica Sztuki”.

W DOA prowadzone były zajęcia Klubu Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi. Zajęcia odbywały się 2 razy w tygodniu: w poniedziałki i środy w godzinach popołudniowych – od 16.00 do 20.00. Prowadzona była psychoterapia indywidualna, grupowa, terapia zajęciowa oraz praca socjalna. W ciągu całego roku z oferty Klubu skorzystały 23 osoby z zaburzeniami psychicznymi.

4. USŁUGI OPIEKUŃCZE

MOPS w Sopocie świadczył usługi opiekuńcze osobom, które z powodu wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności wymagają pomocy osoby drugiej oraz tym, którym rodzina nie może zapewnić takiej pomocy.

- 1) **Z usług opiekuńczych w domu klienta** skorzystały 324 osoby (średnio w miesiącu 230 osób). W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost liczby osób korzystających z usług w domu o 9,4 %. Średnia liczba godzin u podopiecznego w domu wyniosła dziennie 2 godziny.

Odpłatność podopiecznych za usługi uzależniona była od wysokości ich dochodów, stanowiła średnio 29 % wydatków. Cena jednej godziny usługi – 6,65 zł., średnia odpłatność klienta za godzinę ok. 2 zł.

W 2006 r. zaczęły występować problemy związane z odpływem doświadczonej kadry świadczącej usługi opiekuńcze.

Usługi świadczył Polski Komitet Pomocy Społecznej, który został wyłoniony w drodze konkursu ogłoszonego przez Prezydenta Miasta Sopotu.

- 2) **W ramach czasowej opieki całodobowej w formie specjalistycznej usługi opiekuńczej świadczyły Ośrodki Opiekuńcze :**

- a). Fundacja Misja Chrześcijańska „Oaza” w Kościerzynie – 17 miejsc
- b). Integracyjny Dom Opieki „za Sosnami” w Gdańsku – Brzeźnie – 4 miejsca.

Z pobytu całodobowego w ośrodkach opiekuńczych w ciągu roku skorzystało 37 osób; średniomiesięcznie przebywało – 18 osób.

Osoby korzystające z usług opiekuńczych w ośrodkach całodobowych ponosiły częściową odpłatność w zależności od wysokości posiadanego dochodu (tj. 70%). Średnia odpłatność za usługi w ośrodkach opiekuńczych wyniosła 35,5% wydatków na ten cel.

Całodobowe usługi opiekuńcze stanowią od wielu lat, element uzupełniający system opieki stacjonarnej również w sytuacjach nagłych, kryzysowych związanych z koniecznością zapewnienia ciągłej opieki.

3) Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi jako zadanie zlecone gminie świadczone były przez Polski Czerwony Krzyż. W ciągu roku skorzystało 16 osób; średniomiesięcznie – 14 osób.

Odpłatność podopiecznych za usługi uzależniona była od wysokości dochodów. Średnia odpłatność za usługi wynosiła 7,6% wydatków.

Zadanie to zlecone jest przez administrację rządową.

5. KIEROWANIE DO DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do pobytu w domu pomocy społecznej. Pobyt w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością, po wyczerpaniu wszystkich form pomocy środowiskowej.

Koszty pobytu w domu pomocy społecznej pokrywa sam zainteresowany w wys.70% swojego dochodu. Pozostałą kwotę do wysokości kosztów utrzymania w placówce dopłaca rodzina i gmina, z której pochodzi osoba umieszczona w domu pomocy społecznej i była kierowana do placówki po 1 maja 2004r. .

MOPS realizował porozumienie z Domem Pomocy Społecznej „Caritas” w Gdańsku na 10 miejsc i dofinansowywał pobyt ze środków gminnych. W 2006 r. w DPS „Caritas” przebywało ogółem: 14 osób. Koszt utrzymania dps Caritas na 31.12 2006.- 2.153,82 zł.

Ze środków gminnych dofinansowywany był w 2006r. pobyt 16 osób w różnego typu domach pomocy społecznej, szczególnie dla osób chorych psychicznie. Średnia dopłata gminy do jednego miejsca jest uzależniona od średniego miesięcznego kosztu utrzymania w dps oraz od dochodu osoby umieszczonej i alimentacji na jej rzecz i waha się w granicach 1.400 -1.500zł. miesięcznie.

Pobyt pozostałych osób przebywających w domach pomocy społecznej finansowany był z dotacji rządowej za pośrednictwem powiatów, na terenie których usytuowane są placówki.

W ciągu roku w domach pomocy społecznej różnego typu przebywały 73 osoby; na dzień 31.12.2006r. - 62 osoby (w tym: w domach dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych – 36 osoby), a na umieszczenie oczekiwało 105 osób, w tym: 79 osób na miejsce do domu pomocy społecznej w Sopocie.

6. REHABILITACJA SPOŁECZNA

MOPS realizował zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, finansowane ze środków PFRON z przeznaczeniem na dofinansowanie dla:

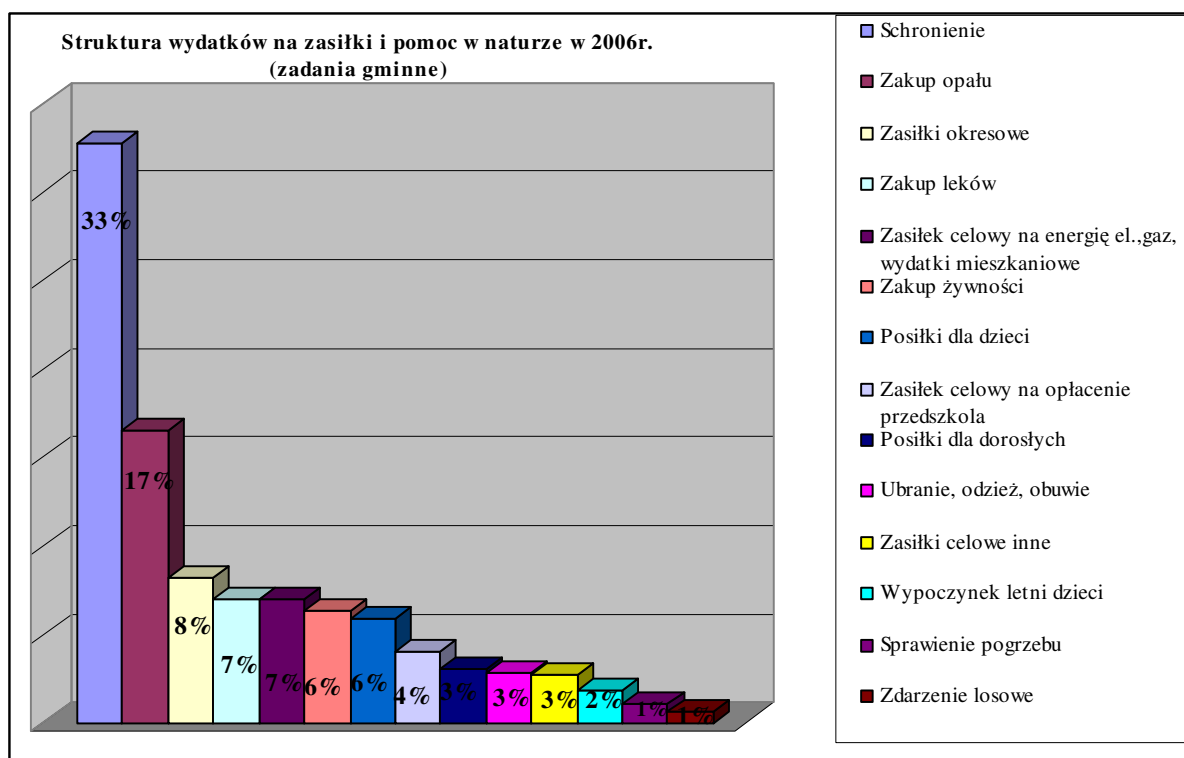
- 112 osób uczestniczących w turnusach rehabilitacyjnych w wys. 61.363 zł, w tym:
 - 81 osobom dorosłym niepełnosprawnym w wys. 45.185 zł
 - 31 dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej w wys. 16.178 zł.
- 53 osobom na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się oraz technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych w wys. 222.763 zł, w tym:
 - 30 osobom dorosłym niepełnosprawnym w wys. 128.741 zł
 - 23 dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej w wys. 94.022 zł;w tym:
 - 9 osobom na likwidację barier architektonicznych w wys. 87.993 zł.
- 121 osobom zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów w wys. 122.323 zł w tym:
 - 98 osobom dorosłym niepełnosprawnym w wys. 64.906 zł
 - 23 dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej wys. 57.417 zł.

VI. WSPARCIE RODZIN O NAJNIŻSZYCH DOCHODACH

MOPS w Sopocie udzielił pomocy (zasiłki i pomoc w naturze):

- **1.510 osobom z 1.229 rodzin** ogółem, w tym: **1.452 osobom z 1.174 rodzin** w ramach zadań własnych.

Średnio statystycznie w ciągu roku jedna rodzina korzystająca z pomocy w formie zasiłków i pomocy w naturze otrzymała **1.739 zł**, w tym: ze środków miasta przypadło na rodzinę **943 zł** rocznie.

1. ZASIŁEK CELOWY - w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej mógł być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

a) Pomoc w zakupie leków:

- z tej formy pomocy skorzystały łącznie 352 osoby, stanowi to wzrost o 27 % w stosunku do roku 2005

- wydatki na leki wzrosły o 17,6 % i wyniosły 82.428 zł.

- wzrosła średnia wysokość zasiłku na leki i wynosiła 110 zł. Wzrost wydatków podyktowany był przede wszystkim wzrostem cen leków oraz wzrostem liczby osób korzystających z tej formy pomocy.

- nastąpił również wzrost częstotliwości ubiegania się o ten rodzaj świadczenia. Z pomocy na zakup leków na podstawie Uchwały Rady Miasta podnoszącej kryterium dochodowe uprawniające do tej pomocy, skorzystało 85 rodzin, stanowiło to wzrost o 14,8%. Koszt w ciągu roku (na podstawie Uchwały Rady Miasta) wyniósł: 25.383 zł.

- z zasiłków specjalnych na zakup leków skorzystało 19 osób na kwotę 4.678 zł. Stanowiło to 5,3% ogółu liczby osób korzystających z tego rodzaju pomocy.

b) Pomoc w pokryciu wydatków mieszkaniowych:

- z pomocy na pokrycie kosztów ogrzewania (zakup opału, gaz, energię elektryczną) skorzystało 357 osób na łączną kwotę 191.951 zł, w tym: 90 osób zakwalifikowanych było na podstawie Uchwały Rady Miasta Sopotu podnoszącej kryterium dochodowe. Z zasiłków celowych na dogrzanie mieszkania przyznanych na warunkach specjalnych skorzystało 37 osób. Stanowiło to 10,3% ogółu liczby osób korzystających z pomocy na zakup opału.
- liczba osób ogółem korzystających z pomocy na dogrzanie mieszkań, zwiększyła się o 5,5%. Analizując liczbę osób ubiegających się o ten rodzaj pomocy i wydatki ponoszone przez MOPS, należy stwierdzić, iż koszty ogrzania mieszkań znacznie obciążają budżety domowe klientów pomocy społecznej.
- z pomocy w formie zasiłku celowego na wydatki mieszkaniowe (opłacenie energii elektrycznej, gazu) skorzystało 257 osób na kwotę 61.703 zł.
- celowe specjalne na opłacenie energii elektrycznej, gazu skorzystało 51 osób – 15.769 zł.

c) Pomoc na zakup żywności:

- z tej formy pomocy skorzystało 456 osób. Na wzrost liczby osób korzystających z tej formy pomocy miała wpływ realizacja programu dożywiania.
- Część zasiłków realizowana była w naturze, na podstawie umowy z PSS „Społem”. Klienci MOPS pobierają produkty w sklepie PSS „Społem” przy ul. Haffnera.

d) Pomoc na sprawienie pogrzebu:

- jest to świadczenie niepieniężne
- w 2006r. pokryto koszty 8 pogrzebów osobom, które nie posiadały świadczeń emerytalno – rentowych oraz osób zobowiązanych do pokrycia kosztów pogrzebów.

Zadanie to realizuje na zlecenie MOPS-u Zakład Komunalny w Sopocie Zarząd Dróg i Zieleni; średni koszt pochówku: 1.595 zł.

2. ZASIŁEK OKRESOWY:

Zasiłek okresowy jest zadaniem własnym gminy (z dotacją) o charakterze obowiązkowym.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności:

- ze względu na długotrwałą chorobę,
- niepełnosprawność,
- bezrobocie,

- możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (tj. od 477 zł),
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny (np. 2-osobowej rodziny od 702 zł.) .

W 2006 r. z zasiłków okresowych skorzystały 64 osoby. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 320 zł.

Zawieranie kontraktów socjalnych oraz kierowanie klientów do prac społecznie użytecznych przyczynił się do spadku liczby osób korzystających z tej formy pomocy.

Średnio statystycznie jedna rodzina korzystająca z pomocy w formie zasiłków i pomocy w naturze otrzymała 1.739 zł ,w tym: ze środków miasta przypadło na rodzinę 943 zł rocznie.

3. ŚRODOWISKOWA PRACA SOCJALNA – działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie planu pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osobistego. Ważne jest systemowe i całościowe podejście do osoby/ rodziny, w zależności od problemów występujących w rodzinie.

Główne formy pracy socjalnej:

- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb klientów,
- opracowywanie indywidualnych planów pomocy,
- wspomaganie i prowadzenie poszczególnych przypadków i grup w celu usamodzielnienia życiowego, motywowanie do podejmowania działań
- wnioskowanie o udzielanie świadczeń pomocy społecznej
- organizowanie wszechstronnego wsparcia z udziałem różnych podmiotów współpracujących z MOPS-em w Sopocie (Sąd, Policja, szkoły, ZUS, Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna, organizacje pozarządowe zajmujące się pomocą społeczną, itp.)
- ocena podejmowanych działań i ich weryfikacja,
- prowadzenie działań mających na celu informowanie, kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, itp.

W 2006 r. pracą socjalną objęto 599 rodzin.

4. KONTRAKT SOCJALNY – jest elementem pracy socjalnej. Kontrakt jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc. Określa uprawnienia i zobowiązania stron umowy między ośrodkiem pomocy społecznej, a jego klientem, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Kontrakt zawierany jest w każdej sytuacji, w której przyznanie świadczeń pomocy społecznej uzależnione jest od wykazania się aktywnością osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc.

Kontrakt przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, prawidłowego pełnienia ról społecznych, a tym samym do spadku liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu, niedotrzymania jego postanowień, nieuzasadnionej odmowy podjęcia pracy, itp., ośrodek pomocy społecznej może odmówić pomocy finansowej lub ją wstrzymać. Praca kontraktem socjalnym tylko wtedy przynosi wymierne efekty, gdy wszystkie elementy kontraktu są prawidłowo realizowane. W trakcie jego trwania, pracownik socjalny utrzymuje stały kontakt z rodziną. Wymaga to poświęcenia dużo czasu, wiele uwagi i nadzorowania jego realizacji. Przy tak dużej liczbie klientów przypadającej na jednego pracownika socjalnego jest to zadanie bardzo trudne do zrealizowania. W 2006 r. podpisano 129 kontraktów socjalnych z 87 rodzinami - klientami pomocy społecznej, w 2005r. podpisano 79 kontraktów z 68 rodzinami. Praca kontraktem oraz możliwość skierowania klientów do prac społecznie - użytecznych przyczyniła się do zwiększenia efektywności pracy z klientem, bardziej racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi oraz ograniczenia wydatków na zasiłki. W 2006 r. usamodzielniało się 29 rodzin (tj. 33% osób prowadzonych w pracy socjalnej na podstawie kontraktów).

5. „ASYSTENT RODZINY”

Projekt realizowany przez MOPS od maja 2006r. Środki na zatrudnienie 5–ciu asystentek rodziny pochodziły z budżetu miasta w ramach projektu „Bezrobocie – nie dla mnie”. Opieką asystentów objętych było 17 rodzin.

Warunkiem udziału rodzin w projekcie było wyrażenie zgody na uczestnictwo i podpisanie kontraktu socjalnego. Adresatem projektu były rodziny mające trudności opiekuńczo – wychowawcze, bezradne w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w których występowały różnego rodzaju dysfunkcje oraz zagrożenie koniecznością objęcia dzieci opieką zastępczą. W ramach projektu z rodzinami prowadzone były m.in.:

- **trening budżetowy** – wyuczenie lub poprawa umiejętności gospodarowania środkami finansowymi , nauka planowania wydatków,
- **trening prowadzenia gospodarstwa domowego** – wyuczenie nawyków sprzątania mieszkania, dbania o higienę osobistą i otoczenia,
- **trening żywnościowy** – nauka przygotowywania racjonalnych posiłków, wspólnego spożywania posiłków,
- **trening kompetencji wychowawczych** polegający na umiejętności sprawowania prawidłowej opieki nad dziećmi.

Rezultaty osiągnięte to: łagodzenie skutków wychowania w rodzinach dysfunkcyjnych, przekazywanie prawidłowych wzorców dzieciom, poprawa planowania wydatków rodziny, likwidacja lub zmniejszenie zadłużeń za mieszkanie, energię elektryczną, gaz, uruchomienie dodatków mieszkaniowych, podjęcie różnego rodzaju prac przez bezrobotnych członków rodziny, a także zmiana postawy klienta z postawy roszczeniowej na gotową do współpracy.

Projekt zapobiega ograniczaniu władzy rodzicielskiej i umieszczeniu dzieci w opiece zastępczej. Został wysoko oceniony przez tut. Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich. Dzięki działaniom asystentek rodziny i pracowników socjalnych – 18 dzieci pozostało w środowisku rodzinnym.

6. SYSTEM WSPARCIA OSÓB BEZDOMNYCH

- W 2006r. z różnych form pomocy skorzystało 128 osób bezdomnych. W stosunku do 2005r. zanotowano spadek liczby osób bezdomnych korzystających z pomocy MOPS o 7,8 %.
- Liczba osób korzystających z pobytu w schronisku wyniosła 83 osoby i zmalała o 23 %.
- Skierowania do schroniska wydawane były przede wszystkim byłym mieszkańcom Sopotu.
- Wydatki ogółem związane z pokryciem pobytu w schroniskach zmalały o 18,2% (tj. o 69.059 zł).
- W okresie jesienno – zimowym wszyscy bezdomni wyrażający zgodę na umieszczenie w schronisku, otrzymują skierowanie i miejsce w schronisku.
- Miesięczny koszt pobytu jednej osoby bezdomnej w schronisku wyniósł ok. 600 zł.
- Schronienie zapewniane było przez następujące podmioty:
 - Towarzystwo im. Św. Brata Alberta w Gdańsku (Przegalina, Nowy Port)
 - Gdańską Fundację Kultury Chrześcijańskiej im. Św. Brata Alberta w Gdańsku – Oruni (do tego schroniska kierowane były przede wszystkim osoby niepełnosprawne)

- Stowarzyszenie Dobroczynności Pomorskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Gdańsku
- Towarzystwo Wspierania Potrzebujących „Przystań” w Gdańsku
- Schronisko dla Bezdomnych Kobiet „Prometeusz” w Gdańsku.

-Wzorem lat ubiegłych, kontynuowane były lustracje i kontrole dokonywane przez pracownika socjalnego oraz strażników miejskich, punktów pobytu osób bezdomnych: pustostanów, piwnic, klatek schodowych, działek, itp. W okresie zimowym odbywa się to dwa razy w tygodniu (w poniedziałki patrolują teren Sopotu streetworkerzy, w czwartki pracownik socjalny wspólnie ze Strażą Miejską). Część z osób przebywających w miejscach niemieszkalnych nie wyraża zgody na umieszczenie w schronisku. Wszystkie te osoby otrzymują informację o placówkach, jednocześnie pracownik socjalny i streetworkerzy pobierają oświadczenia, jeśli nie wyrażają zgody na pobyt w schronisku.

-Pracownicy tut. Ośrodka czynnie uczestniczą w pracach Pomorskiego Forum Wychodzenia z Bezdomności. W ramach Forum opracowano m.in. „Informator dla służby zdrowia i pomocy społecznej”. Opracowanie to zawiera szereg praktycznych informacji o placówkach pomocowych dla osób bezdomnych w woj. pomorskim, procedury postępowania służb medycznych, zakres i standardy pomocy zdrowotnej.

-MOPS w Sopocie od października 2005r. jest partnerem projektu w ramach Inicjatywy Wspólnotowej Equal, Agenda Bezdomności – Standard Aktywnego Powrotu na Rynek Pracy. W ramach tego projektu testowany jest model reintegracji społecznej i zawodowej osób bezdomnych. Głównym jego celem jest zwiększenie szans osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością na przywrócenie samodzielności społecznej, w tym przygotowanie osób bezdomnych do powrotu na rynek pracy. Projekt zawiera cały system powiązanych ze sobą działań przełamujących bierność zawodową i społeczną osób bezdomnych. Bezdomni z Sopotu czynnie uczestniczą w zajęciach Centrum Reintegracji Społeczno – Zawodowej. Podkreślić należy fakt, że 6-ciu (tj. 20,7%) beneficjentów na 29, to byli mieszkańcy Sopotu. Pierwsza osoba, z którą podpisano indywidualny program wychodzenia z bezdomności (były mieszkaniec Sopotu), pozytywnie zakończyła proces reintegracji. Od stycznia 2007r. pracuje już na umowę – zlecenie.

7. PRACE SPOŁECZNIE – UZYTECZNE

Prace społecznie użyteczne są nową formą aktywizacji bezrobotnych wprowadzone nowelizacją Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która weszła w życie w listopadzie 2005r.

Od 31.01.2006 roku bezrobotni, bez prawa do zasiłku (zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni) mieszkańcy Sopotu, klienci pomocy społecznej uczestniczyli w pracach społecznie użytecznych. Pracowali na 39 stanowiskach pracy w następujących jednostkach budżetowych miasta:

1. Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sopocie
2. Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji
3. Muzeum Sopotu
4. SP ZOZZ „Uzdrowisko Sopot”
5. Zespole Szkół Specjalnych Nr 5 w Sopocie
6. Domu Dziecka „Na Wzgórzu”
7. Zakładzie Oczyszczania Miasta – do 31.03.2006r.
8. Zakładzie Komunalnym w Sopocie Zarządzie Dróg i Zieleni.

Osoby te wykonywały przede wszystkim prace gospodarczo – porządkowe (zewnętrzne i wewnętrzne). W przypadku Zespołu Szkół Specjalnych była to też pomoc w opiece nad dziećmi niepełnosprawnymi.

Zgodnie z cyt. Ustawą, osoby te mogą przepracować maksymalnie 10 godz. tygodniowo.

Źródła finansowania: 40% - Urząd Miasta Sopotu, a 60% Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni.

Świadczenia otrzymane z tytułu wykonywanych prac społecznie – użytecznych nie pozbawiają tych osób prawa do świadczeń pomocy społecznej.

W 2006r. pracownicy socjalni skierowali do prac społecznie użytecznych 128 osób, z czego:

- 69 osób, tj. 53,9% ogółu skierowanych zrezygnowało w wykonywania tych prac, a tym samym ze świadczeń pomocy społecznej (utrata pomocy na co najmniej na 3 miesiące)
- 51 osób, tj. 39,8% ogółu skierowanych faktycznie podjęło prace społecznie – użyteczne
- 28 osób, tj. 21,8% ogółu kierowanych podjęło zatrudnienie na „wolnym rynku”
- 3 osoby, tj. 2,3% nabyło uprawnienia do stałych świadczeń pomocy społecznej.

Z osobami bezrobotnymi kierowanymi do wykonywania prac społecznie-użytecznych pracownicy socjalni zawierali kontrakty socjalne. W przypadku nie wywiązania się przez klienta z podjętych zobowiązań i utraty statusu osoby bezrobotnej świadczenia z MOPS były wstrzymywane lub zmniejszane przynajmniej przez okres 3-ch miesięcy. Zależało to przede wszystkim od struktury rodziny, stanu zdrowia itp. Większość osób, które nie podjęły prac społecznie – użytecznych (zerwały warunki kontraktu) z różnych przyczyn (brak stawiennictwa w PUP, brak chęci do pracy, praca nielegalna) nie zgłaszało się ponownie z wnioskiem o pomoc i tym samym, nie było konieczności wydawania decyzji odmownych.

8. KLUB PRACY PRZY MOPS W SOPOCIE

W 2006r. zorganizowano pięć edycji szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. Z oferty mogli skorzystać bezrobotni mieszkańcy Sopotu, którzy kierowani byli na szkolenie przez pracowników socjalnych tut. Ośrodka oraz Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni. Uczestnictwo w zajęciach odbywało się w oparciu o kontrakt socjalny zawierany pomiędzy pracownikiem socjalnym a podopiecznym, który zobowiązywał się do systematycznego uczestnictwa w zajęciach, przestrzegania regulaminu i terminowego wywiązywania się z podjętych zadań. Zajęcia Klubu Pracy odbywały się w systemie pięciu trzytygodniowych szkoleń. Obejmowały naukę pisania życiorysów, listów motywacyjnych, autoprezentacji, rozmowy z pracodawcą oraz wiele innych umiejętności. Program Klubu Pracy wymuszał aktywność, pokonanie własnej apatii, bierności, pozwalał na odkrycie własnych możliwości i umiejętności. Odmowa udziału w zajęciach stanowiła podstawę odmowy świadczeń pomocy społecznej. Wśród klientów pomocy społecznej nie było dużego zainteresowania zajęciami w Klubie Pracy.

Zajęcia Klubu Pracy ukończyło ogółem 45 osób w tym: 41 skierowanych przez PUP w Gdyni (nie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej) oraz 4 osoby korzystające z pomocy MOPS (3 osoby usamodzielnily się, natomiast jedna z uwagi na stan zdrowia korzysta nadal ze świadczeń socjalnych).

Ponadto w budynku MOPS zainstalowano INFO-kiosk z ofertami pracy.

VII. SYSTEM POMOCY DZIECKU I RODZINIE

1. POSIŁKI DLA DZIECI:

Dożywianiem były objęte dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych. Za pośrednictwem MOPS-u żywionych było 279 dzieci z rodzin spełniających m.in. podwyższone kryterium dochodowe określone w Uchwale Rady Miasta, a zgłoszonych do pomocy przez rodziców i pedagogów szkolnych. W związku z niżem demograficznym liczba żywionych dzieci spadła w stosunku do roku 2005 o 10,3 %, w stosunku do 2004r. o 21.9%. Koszt obiadu wyniósł: 3,20 zł.

2. WYPOCZYNEK ZIMOWY I LETNI.

- W okresie ferii zimowych pracownicy socjalni zorganizowali zajęcia dla 16 dzieci z rodzin objętych pomocą MOPS. Zajęcia prowadzone były przez tydzień w godzinach od 9.00 do 15.00.

- MOPS w Sopocie sfinansował 42 dzieciom z rodzin najuboższych pobyt na koloniach.
- Liczba dzieci korzystających z wypoczynku letniego w stosunku do 2005r. utrzymana była na podobnym poziomie.

3. POMOC ŚWIĄTECZNA

- W styczniu 2006r. pracownicy socjalni zorganizowali zabawę choinkową dla 211 dzieci. Zabawę prowadziło trzech pracowników socjalnych oraz grupa harcerzy. Na zakończenie dzieci otrzymały paczki świąteczne.
- W okresie świąt wielkanocnych zorganizowana była pomoc w postaci paczek żywnościowych dla 13 rodzin wielodzietnych oraz 56 osób, korzystających z obiadów w barze.
- W grudniu odbyła się zabawa choinkowa organizowana przez pracowników socjalnych dla 62 dzieci z rodzin najuboższych w wieku od 3 do 10 lat. Na zakończenie, każde dziecko otrzymało paczkę świąteczną. Zabawę prowadziło 6 pracowników socjalnych oraz wolontariusze.
- W grudniu 5 rodzin wielodzietnych (15 dzieci) wytypowanych przez pracowników socjalnych, otrzymało paczki świąteczne przygotowane przez uczniów Szkoły Autonomicznej w Sopocie.
- Po raz jedenasty grupa wolontariuszy w ramach akcji „Zostań Świętym Mikołajem” odwiedziła 142 dzieci z najuboższych rodzin z paczkami świątecznymi. Paczki otrzymało także 95 osób starszych i samotnych.
- W dniu 23 grudnia odbyła się Wigilia organizowana przez Dział Pracy Socjalnej dla osób korzystających z pomocy obiadowej w barze oraz osób bezdomnych mieszkających na działkach. W Wigilii wzięło udział 50 osób oraz 3 pracowników socjalnych oraz wolontariusze. Dla każdej osoby zaproszonej na kolację przewidziano paczkę świąteczną.
- W dniu 24 grudnia w „Caritasie” przy Alei Niepodległości 778 przy współpracy z Urzędem Miasta Sopotu i MOPS w Sopocie odbyło się spotkanie opłatkowe dla ok. 300 osób samotnych.

4. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ZALICZKI ALIMENTACYJNE

Na podstawie Ustawy o świadczeniach rodzinnych MOPS wypłacał:

- zasiłki rodzinne z dodatkami
- świadczenia opiekuńcze: zasiłki i świadczenia pielęgnacyjne.

Ze świadczeń rodzinnych skorzystało 1.488 rodzin. Nastąpił wzrost liczby rodzin o 7,4% w stosunku do 2005r.

Na podstawie Ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej wypłacono zaliczki alimentacyjne 182 rodzinom. Powodem spadku liczby rodzin o 11,2% jest zmiana przepisów oraz utrata uprawnień (wzrost skuteczności egzekucji komorniczej). Liczba wypłaconych zasiłków rodzinnych jest na tym samym poziomie, co w roku 2005. Wzrosła jednak kwota przeznaczona na to świadczenie o 13% z uwagi na wzrost wysokości zasiłków rodzinnych.. Podwojeniu uległa liczba wypłaconych zasiłków pielęgnacyjnych od nowego okresu zasiłkowego (wrzesień 2005r.-sierpień 2006r.). Wszystkie zasiłki pielęgnacyjne realizowane są przez Dział Świadczeń MOPS. W 2006r. realizowano nowe świadczenie – jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka, tzw. „becikowe”. Wypłacono ją 289 osobom w wys. 1.000 zł.

5. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Poradnictwo specjalistyczne świadczone jest osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

a). PORADNICTWO PEDAGOGICZNE

Ogółem udzielono 688 porad dla 175 osób, w tym:

- 300 porad dla 64 osób z rodzin zastępczych,
- 127 porad dla 29 osób z rodzin naturalnych,
- 184 porady dla 46 osób (praca z dziećmi i młodzieżą zagrożoną umieszczeniem w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Oddziaływania zmierzały do osiągnięcia pozytywnych zmian postaw w wyniku działań profilaktycznych. Realizowano w tym zakresie projekt dot. dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo zapewnienie wsparcia dzieciom niedostosowanym społecznie w formie zajęć ogólnorozwojowych. Wspierano również dzieci i młodzież w procesie readaptacyjnym - osoby opuszczające ośrodki i zakłady poprawcze).
- 77 porad dla 36 innych osób.

b) PORADNICTWO PRAWNE

Ogółem udzielono 159 porad prawnych 114 osobom - klientom kierowanym przez pracowników socjalnych.

Porady dotyczyły m.in.:

prawa lokalowego, rodzinnego, pracy, ubezpieczeń społecznych, spraw rentowych i alimentacyjnych, ustalania ojcostwa.

Udzielono 266 porady 173 klientom korzystającym z pomocy Punktu Interwencji Kryzysowej (w większości z powodu przemocy w rodzinie).

Porady dotyczyły m.in.:

prawa karnego (zawiadomienie o przestępstwie, wnioski dowodowe, środki odwoławcze), prawa cywilnego, rodzinnego (wnioski o ograniczenie, pozbawienie władzy rodzicielskiej, o podział majątku, zniesienie wspólnoty ustawowej), prawa lokalowego (eksmisji), postępowania egzekucyjnego (wnioski o umorzenie zadłużenia, zażalenia na komornika) itd.

OGÓŁEM: udzielono 425 porad prawnych 287 osobom.

c) PRACA SOCJALNA Z RODZINAMI NATURALNYMI I WYCHOWANKAMI SYSTEMU OPIEKI ZASTĘPCZEJ

Praca socjalna prowadzona była z 24 rodzinami naturalnymi i dotyczyła:

- pośredniczenia w kontaktach rodziców naturalnych z dziećmi przebywającymi w rodzinach zastępczych,
- szkolenia rodziców naturalnych,
- porad specjalistycznych,
- kierowania do innych specjalistów – prawnik, psycholog,
- współpracy z pracownikami socjalnymi,
- współpracy z kuratorami rodzinnymi

Praca socjalna z wychowankami systemu opieki zastępczej miała na celu życiowe usamodzielnienie i integrację młodzieży opuszczającej placówki i rodziny zastępcze ze środowiskiem. Działania miały na celu wzmocnienie zdolności podopiecznych do samodzielnego funkcjonowania. Pracą socjalną objęto 47 osób, w tym: 35 wychowanków z rodzin zastępczych i 12 wychowanków z placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Mieszkanie chronione usytuowane przy Al. Niepodległości 817b/5 składa się z 2 pokoi, kuchni i łazienki. Jest ważnym elementem w przygotowaniu wychowanków do samodzielnego życia. W 2006 r. przebywały w nim 2 osoby, które po opuszczeniu Domu Dziecka „Na Wzgórzu” oczekują na przyznanie lokalu mieszkalnego.

Pozyskano z zasobów miasta 2 mieszkania dla wychowanek z rodzin zastępczych.

6. POMOC RODZINIE ZNAJDUJĄCEJ SIĘ W KRYZYSIE

Punkt Interwencji Kryzysowej (PIK) przy Al. Niepodległości 759a czynny jest od godz. 7.30 do 18.30.

Zakres i metody podejmowanych działań:

- konsultacje i poradnictwo psychologiczne na miejscu i w środowisku zamieszkania osób wymagających wsparcia,
- indywidualne sesje terapeutyczne – wspierające, wykorzystujące: terapię Gestalt, krótkoterminową, arte – terapię, bajki, techniki relaksacyjne, elementy psychoterapii psychodynamicznej, elementy neurolingwistycznego programowania, terapię rodzinną,
- spotkania grupy psychoedukacyjnej dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie,
- spotkania grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie,
- interwencje związane z uruchomieniem pomocy instytucjonalnej i innych służb,
- interwencje w środowisku zamieszkania związane z przekazaniem przez Policję informacji o wypełnianiu Niebieskiej Karty (program Przemoc domowa – szybka reakcja – ścisła współpraca Policji i PIK w Sopocie),
- telefoniczne udzielanie wsparcia,
- motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia, negocjacje w sprawie przyjęcia do ośrodków readaptacyjnych,
- kierowanie na konsultacje do prawnika i inne,
- kierowanie osób potrzebujących do Interwencyjnego Miejsca Noclegowego przy mieszkaniu chronionym przy Al. Niepodległości 817B.

Z pomocy PIK skorzystały ogółem **202 osoby**, w tym **69 osób doświadczających przemocy**

- 75 osób skorzystało z terapii – 1185 spotkań,
- 112 osób skorzystało z porady lub konsultacji * – 386 spotkań,
- odbyło się 10 sesji terapii rodzinnej **,
- 21 spotkań grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy. Liczba osób w grupie – 5,
- 8 spotkań grupy psychoedukacyjnej dla kobiet doświadczających przemocy. Liczba osób w grupie – 8,
- odbyło się 14 spotkań grupy rozwojowej dla dzieci z rodzin, w których miała miejsce przemoc - 6 osób,
- 6 osób skorzystało ze schronienia w Interwencyjnym Miejscu Noclegowym,

- 38 interwencji w środowisku zamieszkania, w tym 7 w związku z programem „Przemoc domowa – szybka reakcja – ścisła współpraca Policji i Punktu Interwencji Kryzysowej w Sopocie”.

* Porada, konsultacja – krótkoterminowe działanie zmierzające do udzielenia pomocy osobie w trudnej sytuacji (np. przemoc, uzależnienie, choroba psychiczna) poprzez wsparcie i poradnictwo psychologiczne oraz skierowanie do innych instytucji oraz ułatwienie kontaktu z nimi.

** Sesja terapeutyczna – działanie długoterminowe, mające na celu wprowadzenie trwałych zmian w osobowości osoby potrzebującej pomocy, a tym samym w jej sposobie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami (problemy w związkach, nerwice, depresje, zaburzenia jedzenia, zaburzenia osobowości i inne) – jedno lub dwa spotkania godzinne w tygodniu do momentu uzyskania satysfakcjonujących klienta rezultatów. Każde godzinne spotkanie jest 1 sesją.

VIII. SYSTEM POMOCY DZIECKU POZBAWIONEMU CAŁKOWICIE LUB CZĘŚCIOWO OPIEKI RODZICIELSKIEJ

1. Działania MOPS w zakresie kompleksowego wsparcia rodzin zastępczych ustanowionych przez Sąd:

- dokonywanie oceny sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych,
- ustalanie wysokości i udzielanie pomocy pieniężnej,
- informowanie Sądu Rodzinnego o nieprawidłowościach występujących w rodzinach zastępczych, o ustaniu zasadności funkcjonowania rodzin zastępczych,
- opiniowanie kandydatów na rodziny zastępcze dla potrzeb Sądu,
- organizowanie opieki dzieciom w sytuacji interwencyjnej (umieszczanie w pogotowiu rodzinnym lub placówce opiekuńczo – wychowawczej),
- organizowanie zastępczego rodzicielstwa dla dzieci pozbawionych częściowej lub całkowitej opieki,
- udzielanie rodzinom zastępczym informacji o prawach i obowiązkach,
- udzielanie poradnictwa pedagogicznego rodzinom mającym trudności w sprawowaniu opieki nad powierzonymi dziećmi.

2. Organizowanie zastępczego rodzicielstwa dla dzieci pozbawionych częściowej lub całkowitej opieki:

a. Stała współpraca i wsparcie rodzin zastępczych zawodowych, m.in.:

- zorganizowanie pracy wolontariusza w rodzinie zastępczej zawodowej wielodzietnej w celu wyrównania deficytów szkolnych.

- b. Powoływanie Komisji ds. odpłatności rodziców naturalnych za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz obciążania i zwalniania z odpłatności.
- Wydano: 35 decyzje całkowicie zwalniające z opłat 33 rodziców naturalnych, dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz 2 decyzje częściowo zwalniające z opłat 1 rodzica - na kwotę 140 zł miesięcznie.
 - Wydano: 16 decyzje całkowicie zwalniające z opłat 14 rodziców naturalnych dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo - wychowawczej
- c. Organizowanie kontaktów dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych z rodzinami naturalnymi.
- d. Prowadzenie grupy edukacyjnej dla rodziców naturalnych (1x w tygodniu).
- e. Szkolenie nowoutworzonych rodzin zastępczych (4 spotkania, 9 osób).
- f. Prowadzenie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych (1x w tygodniu, 7 osób).
- g. Prowadzenie grupy edukacyjnej dla rodziców naturalnych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo – wychowawczych (1x w tygodniu, 5 osób).
- h. Praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne dla rodziców naturalnych w celu powrotu dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej do rodziny biologicznej.
- i. Podejmowanie działań mających na celu pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze:
- promocja rodzicielstwa zastępczego poprzez akcję informacyjno – medialną (plakaty rozpowszechnione na terenie Trójmiasta, ulotki, informatory, udział w audycji radiowej, artykuły prasowe itp.),
 - zorganizowanie festynu na ul. Monte Cassino przy parafii Sw. Jerzego z okazji święta Rodzicielstwa Zastępczego,
- g. Stała współpraca z Ośrodkami Adopcyjnymi, Sądem Rodzinnym, PCPR-ami, szkołami, parafiami itp.
- h. Udział pracowników w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przemocy, udział w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. rodzin wieloproblemowych i dzieci niedostosowanych.

Statystyka:

W 2006r. ogółem funkcjonowało 75 rodzin zastępczych dla 98 dzieci, w tym:

- 53 rodziny spokrewnione /62 dzieci
- 15 rodzin niespokrewnionych /17 dzieci
- 7 rodzin zawodowych /19 dzieci (2 rodziny wielodzietne, 2 pogotowia rodzinne, 3 rodziny specjalistyczne - w tym 1 dla dzieci niedostosowanych społecznie)

Rodziny zastępcze w Sopocie - ogółem 59 rodzin/72 dzieci, w tym:

- 43 rodziny spokrewnione/48 dzieci
- 14 rodzin niespokrewnionych /15 dzieci
- 2 rodziny zawodowe /9 dzieci

Wśród 4 rodzin sopockich przebywa 4 dzieci z innych powiatów (porozumienia)

Rodziny zastępcze poza Sopotem ogółem 16 rodzin / 26 dzieci, w tym:

- 10 rodzin spokrewnionych /14 dzieci
- 1 rodzina niespokrewniona /2 dzieci
- 5 rodzin zawodowych /10 dzieci

Ustanowiono 13 nowych rodzin zastępczych dla 18 dzieci, w tym:

- 11 rodzin spokrewnionych /15 dzieci
- 1 rodzina niespokrewniona /1 dziecko
- 1 rodzina zawodowa specjalistyczna /2 dzieci

Rozwiązano 3 rodziny zastępcze postanowieniem Sądu Rodzinnego dla 3 dzieci (2 przeszło do innych rodzin zastępczych, 1 powróciło do rodziny naturalnej).

W rodzinach zastępczych przebywało o 16 dzieci więcej niż w roku 2005.

3. Placówki opiekuńczo – wychowawcze

Dom Dziecka „Na Wzgórzu” jest placówką socjalizacyjno – interwencyjną. Jako placówka wielofunkcyjna zapewnia swoim wychowankom całodobową opiekę oraz wychowanie, poszerza swoje zadania o działania interwencyjne, terapeutyczne oraz prowadzi indywidualne plany usamodzielnienia w ramach Grupy usamodzielniających się wychowanków. Ponadto pracuje z rodziną dziecka w celu usprawnienia jej umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. W wyniku standaryzacji od półrocza zmniejszono liczbę miejsc do 30 socjalizacyjno - interwencyjnych.

- Średniomiesięczna liczba wychowanków: 29, w tym: 13 z Sopotu
- Koszt utrzymania 1 miejsca: 3.054 zł.

- Liczba dzieci, które opuściły Dom Dziecka: 17, z tego: 8 dzieci usamodzielniało się, 3 powróciło do domu rodzinnego, 4 zostały umieszczone w rodzinach zastępczych. 2 umieszczono w innych placówkach.

Wykorzystanie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych

Tabela Nr 5

Wyszczególnienie	Liczba miejsc	Liczba wychowanków stan na 31.12.06 r.
Dom Dziecka „Na Wzgórzu”	30	28
- miejsca socjalizacyjne	20	19
- filia Grupy Usamodzielniających się Wychowanków	8	8
- miejsca interwencyjne	2	1
Ognisko Wychowawcze –Stowarzyszenie „Sopocki Dom” - opieka dzienna	30	30
Fundacja „Rodzina Nadziei”-miejsca interwencyjne	2	0

W zakresie pomocy dzieciom umieszczonym w placówkach opiekuńczo – wychowawczych

Dział Pomocy Rodzinie podejmowano następujące działania:

- uczestnictwo w Zespole ds. Okresowej Oceny Sytuacji dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- analiza zasadności pobytu dzieci w placówce,
- kierowanie dzieci do rodzin zastępczych, adopcyjnych i innych placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- współpraca z instytucjami (sąd rodzinny, kuratorzy, pedagodzy szkolni) w celu uregulowania sytuacji dziecka,
- usamodzielnianie wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze wg opracowanych planów,
- współpraca z młodzieżą z grupy usamodzielnienia,
- kontrole dotyczące prawidłowości funkcjonowania placówki – standardy opieki i wychowania
- ustalanie odpłatności rodziców naturalnych za pobyt dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

IX. PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ MOPS W SOPOCIE

1. Projekt *Agenda Bezdomności – Standard Aktywnego Powrotu na Rynek Pracy* w ramach inicjatywy Wspólnotowej EQUAL. W ramach tego projektu prowadzone są działania reintegracji społecznej i zawodowej osób bezdomnych. Głównym jego celem jest zwiększenie szans osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością na przywrócenie samodzielności społecznej, w tym przygotowanie osób bezdomnych do powrotu na rynek pracy. Projekt zawiera cały system powiązanych ze sobą działań przełamujących bierność zawodową i społeczną osób bezdomnych. Bezdomni z Sopotu czynnie uczestniczą w zajęciach Centrum Reintegracji Społeczno – Zawodowej w Gdańsku.
2. Od 2003r. przez Dział Pracy Socjalnej realizowany jest projekt „*Przedszkolak*”, którego głównym celem jest wczesna interwencja w zapobieganiu pogłębianiu się dysfunkcji rodzin oraz wyrównanie startu szkolnego dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych. Główne działanie polega na opłaceniu pobytu dziecka w przedszkolu, spisaniu kontraktu z rodziną w celu zobowiązania rodzin do podjęcia działań zmierzających do poprawy swojej sytuacji, m.in. poprzez poszukiwanie, podjęcie pracy, zdobycie kwalifikacji zawodowych na kursach, podjęcie leczenia odwykowego przez rodziców, czy wyrobienie nawyków do codziennego sprzątania i przygotowywania posiłków przez matkę. Dzieci mają szansę na prawidłowy, stosowny do wieku rozwój psychoruchowy. W ramach projektu w roku 2006 projektem objęto 38 dzieci z 34 rodzin.
3. Od 8 V do końca roku realizowany był projekt „*Asystent rodziny*”. Do jego realizacji zostało zatrudnionych 5 osób, które pracowały w środowisku. Projektem objęto 17 rodzin wytypowanych przez pracowników socjalnych. Z wszystkimi rodzinami zostały podpisane kontrakty socjalne. Głównym celem projektu było wyrównanie umiejętności społecznych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania rodziny.
4. Od 1.X do końca roku Dział Pracy Socjalnej realizował projekt „*Porozumieniu – naprzeciw*”, na który otrzymał dotację z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Główny cel było zwiększenie kompetencji (wiedzy i umiejętności) wychowawczych rodziców oraz wzmocnienie ich działań opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym i przestępczością. W ramach projektu została utworzona grupa: rodziców mających podobne problemy wychowawcze z dziećmi, dzieci oraz grupa wsparcia dla ojców. Zainicjowano systemową pracę

z całą rodziną oraz zorganizowano jednodniową konferencję pt. „Projekt w służbie profilaktyki, czyli jak efektywnie wzmacniać rodzinę”. Powstały scenariusze do pracy w poszczególnych grupach, jako przykład dobrych praktyk.

5. Od października do grudnia 2006r. realizowano projekt „**WSPIERAMY, WZMACNIAMY, ROZWIJAMY – MŁODZI KONSTRUKTYWNI**” kierowany głównie do młodych ludzi oraz osób z ich najbliższego otoczenia. Trudna sytuacja młodzieży często wiąże się z często wynika z niewystarczających kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów, nauczycieli. Projekt rozszerzający zakres działań Punktu Interwencji Kryzysowej składał się z szeregu propozycji profilaktycznych, edukacyjnych a także interwencyjnych. Zdiagnozowano problemy w wielu środowiskach. W ramach projektu pracownicy socjalni wspólnie z psychologiem wizytowali środowiska w godzinach popołudniowo-wieczornych.
6. Projekt „**Zapewnienie wsparcia dzieciom niedostosowanym społecznie w formie zajęć ogólnorozwojowych**”. Celem zrealizowanego projektu była pomoc młodym ludziom w radzeniu sobie z problemami życia codziennego poprzez uczestnictwo w zajęciach sportowo-rekreacyjnych, zwiedzanie okolic Trójmiasta, wyjścia do kina i muzeów. Zajęcia prowadzone były przez psychologa i pedagoga DPR. Dzieci, do których skierowany był projekt pochodziły z rodzin z problemem przemocy oraz uzależnienia (dozór kuratora). Projekt realizowany był od 1 marca do 31 czerwca 2006r. Skierowany był do grupy 4 chłopców w wieku 12-14lat.
7. Kontynuacja projektu „**Przemoc domowa- szybka reakcja**”. Ścisła współpraca KMP i Punktu Interwencji Kryzysowej w Sopocie.
8. Kontynuacja projektów realizowanych przez DDPS:
 - „**Poczujmy się młodziej**” - przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych.
 - „**3 w 1**” - inspirowanie osób starszych i niepełnosprawnych do zachowania twórczej aktywności oraz zachowania sprawności fizycznej, intelektualnej oraz zajęcia relaksacyjne, muzykoterapia.
 - „**Pomocna dłoń**” – tworzenie grup samopomocowych polegających na wzajemnej pomocy i wsparciu seniorów w trudnych sytuacjach.
 - „**Carpe Diem**” - promocja zdrowego stylu starzenia się, rozbudzanie aktywności, zainteresowań i pracy twórczej.

X. ISTOTNE WYDARZENIA Z DZIAŁALNOŚCI MOPS W SOPOCIE

1. W styczniu uruchomiono prace społecznie – użyteczne dla bezrobotnych mieszkańców Sopotu, klientów MOPS.
2. W 2006r. zorganizowano pięć edycji szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy w ramach Klub Pracy przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sopocie.
3. W dniu 10 marca odbyły się I Sopockie Targi Pracy. Organizatorem Targów był Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni, Urząd Miasta Sopotu oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie. Pracodawcy oferowali ok. 60 miejsc pracy na stanowiskach porządkowych oraz w obszarze opieki nad dzieckiem i rodziną. Targi cieszyły się dużym zainteresowaniem, odwiedziło je ponad 300 osób.
4. W kwietniu odbyła się konferencja dotycząca prezentacji projektu Inicjatywy Wspólnotowej Equal Agenda Bezdomności – Standard Aktywnego Powrotu na Rynek Pracy. Konferencja została zorganizowana przez MOPS w Sopocie oraz Pomorskie Forum Pomocy Społecznej.
5. W Szkole Podstawowej Nr 8 w Sopocie, odbył się II Integracyjny Turniej Tenisa Stołowego o puchar Prezydenta Miasta Sopotu rozgrywany w ramach Pomorskiej Ligi Tenisa Stołowego Osób Niepełnosprawnych. Organizatorem imprezy jest Stowarzyszenie na Drodze Ekspresji oraz Dzienny Ośrodek Adaptacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie.
6. W maju odbyła się uroczystość z okazji V-lecia funkcjonowania „Mieszkania treningowego”. Podczas uroczystości nastąpiło podsumowanie dotychczasowej działalności, jak również zainicjowano wspólne spotkania specjalistów zajmujących się mieszkalnictwem osób niepełnosprawnych.
7. W maju rozpoczęła się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sopocie realizacja projektu „Asystent rodziny”. Projekt ten adresowany był do rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w których występuje zagrożenie koniecznością objęcia dziecka opieką zastępczą.
8. W Operze Leśnej odbył się wieczór muzyczny **MUZZA 6** - muzyczna konfrontacja i próba połączenia wrażliwości i artystycznej wyobraźni muzycznych twórców niepełnosprawnych z artystami zdrowymi. Organizatorami Wieczoru byli: Stowarzyszenie Na Drodze Ekspresji oraz Dzienny Ośrodek Adaptacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie.

9. W maju odbył się III Wielki Sopotki Festyn z okazji ogólnopolskich obchodów Święta Rodzicielstwa Zastępczego. Festyn odbył się pod patronatem Prezydenta Miasta Sopotu przed Kościołem Św. Jerzego przy ul. Bohaterów Monte Cassino. MOPS promował wartości rodzinne pod hasłem „*Podaruj dziecku serce – zostań rodziną zastępczą*” oraz „*Zróbmy coś dla siebie i dla naszych społeczności*”.
10. W Dworku Sierakowskich odbył **Alternatywny Wieczór Poetycki Na Drodze Ekspresji 7**. Wieczory Poetyckie Na Drodze Ekspresji mają charakter integracyjny. To konfrontacja poetycka i próba połączenia wyobraźni twórców niepełnosprawnych z artystami pełnosprawnymi. **Idea wieczorów pozostaje niezmienna od lat:**
- promocja twórczości poetyckiej osób niepełnosprawnych,
 - umożliwienie wyjścia osób niepełnosprawnych z izolacji społecznej.
- Organizatorami byli: Stowarzyszenie Na Drodze Ekspresji oraz Dzienny Ośrodek Adaptacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie. W imprezie uczestniczyło ok. 120 osób.
11. Z dniem 1 lipca br. rozpoczął okres przyjmowania wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i opiekuńczych na okres zasiłkowy 2006/2007, który rozpoczął się z dniem 1 września br.
12. W sierpniu zorganizowano „Kiermasz używanych podręczników szkolnych”.
13. Uczestnictwo pracowników MOPS w Sopotkim Integracyjnym Festynie Organizacji Pozarządowych na sopotkim moło.
14. We wrześniu uruchomiono dla osób korzystających ze wsparcia z Ośrodka Pomocy Społecznej pomoc na zakup podręczników do języków obcych. Pomoc na zakup podręczników do języków obcych polegała na refundacji poniesionych kosztów.
15. W pracowni znanej sopotkiej rzeźbiarki Izabelli Berwetz - Smolany odbyły się warsztaty plastyczne w ramach projektu "Sopot, ulica Sztuki", w których wzięło udział 10 niepełnosprawnych osób z Dziennego Ośrodka Adaptacyjnego w Sopocie. Powstałe prace wystawiane były w punktach usługowo-handlowych.
16. W Dziennym Domu Pomocy Społecznej odbył się we wrześniu kolejny festyn integracyjny. Na plenerową imprezę zaproszone zostały Domy Pomocy Społecznej z Trójmiasta oraz wszyscy chętni Seniorzy z Sopotu.
17. W październiku w Urzędzie Miasta Sopotu odbyła się konferencja „**Seniorzy XXI wieku – stare problemy, nowe możliwości**”. Organizatorami był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie oraz Urząd Miasta Sopotu. Priorytetowymi celami konferencji było ukazanie społeczno - zawodowej, opiekuńczej i edukacyjnej

aktywności osób starszych. Podczas konferencji przedstawiona została koncepcja nowopostajacego domu seniora dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych. Honorowy patronat nad konferencją objął Prezydent Miasta Sopotu Jacek Karnowski.

18. W październiku w Urzędzie Miasta Sopotu odbyła się konferencja „**Seksualność Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną**”. Konferencja adresowana była do rodziców osób z niepełnosprawnością intelektualną, opiekunów, instruktorów ośrodków wsparcia pracującymi z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie oraz innych osób zainteresowanych tą tematyką z terenu Trójmiasta. Organizatorem było Stowarzyszenie Na Drodze Ekspresji przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sopocie, Urzędem Miasta Sopotu oraz Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie Tęczowy Dom.
19. W październiku podpisany został kontrakt z Biurem Integracji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie „BIZON” w Gdańsku. W ramach kontraktu wybrani podopieczni Dziennego Ośrodka Adaptacyjnego uczestniczą w treningu pracy w otwartym środowisku społecznym.
20. W Dziennym Domu Pomocy Społecznej odbył się **BAL ANDRZEJKOWY DLA SENIORÓW SOPOTU**. Bal organizowany był przy współudziale Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym i Sopockiego Stowarzyszenia „Przystań”.
21. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie oraz Pomorskie Forum Pomocy Społecznej zorganizowali w grudniu w Urzędzie Miasta Sopotu konferencję pt. **„Projekt w służbie profilaktyki – czyli jak efektywnie wzmacniać rodzinę”**. Konferencja adresowana była do ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie z Województwa Pomorskiego oraz gości lokalnych. Konferencja poświęcona była prezentacji projektów realizowanych od miesiąca października do grudnia br. przez różne instytucje z terenu województwa pomorskiego. Wszystkie projekty otrzymały dotację z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie zaprezentował dwa projekty: **„Porozumieniu – naprzeciw”**, oraz **„Wspieramy, wzmacniamy, rozwijamy – młodzi konstruktywnie wolni”**.
22. W grudniu odbyły się praktyki w ramach szkolenia **„Wolontariat 50+”** w Dziennym Ośrodku Adaptacyjnym. Celem szkolenia było propagowanie idei wolontariatu wśród mieszkańców Sopotu, w wieku 50 lat i więcej. Organizatorami byli: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie oraz Towarzystwo Edukacyjne „Wiedza Powszechna”.

W szkoleniu wzięło udział 13 osób. Uczestniczki szkolenia, razem z podopiecznymi Ośrodka oraz Mieszkania Treningowego przygotowywały ozdoby świąteczne oraz brały udział w zajęciach. W ramach praktyk wolontariuszki pomagały również pensjonariuszom Dziennego Domu Pomocy Społecznej.

23. Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Miejski w Sopocie przy współudziale Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie organizował od stycznia do grudnia akcję wydawania żywności w ramach programu PEAD „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej 2006”. Z przydziału żywności (cukier, makaron, mąka, ryż, ser topiony, ser żółty, mleko, kasza jęczmienna) skorzystało 370 rodzin. Średnio na rodzinę przypadło 100 kg żywności.

XI. PODSUMOWANIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie oprócz działań opiekuńczych, realizuje programy przeciwdziałające bezrobociu, aktywizujące klientów pomocy społecznej (kontrakt socjalny, „asystent rodziny”, Klub Pracy, prace społecznie – użyteczne). Działania te spowodowały zwiększenie efektywności pracy socjalnej. Spadła liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia (z 325 w 2005r. do 304 w 2006). Bezrobocie znalazło się dopiero na 5 miejscu wśród przyczyn udzielania Pomocy Społecznej (w 2005r. na 4 miejscu). W wyniku działań aktywizujących osiągnięto:

1. spadek o 6,46% liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia
2. usamodzielnienie się (i nie korzystanie z pomocy społ.) 29 rodzin (tj.33%), z którymi zawarto kontrakty socjalne (87 rodzin prowadzonych kontraktem socjalnym)
3. 40% spośród 128 osób skierowanych na prace społecznie – użyteczne podjęło aktywność zawodową świadcząc pracę w jednostkach miasta
4. z 6 osobami bezdomnymi z Sopotu podpisano indywidualny program wychodzenia z bezdomności w ramach projektu Agenda Bezdomności (Equal). Jedna osoba z tej grupy podjęła stałą pracę i nie jest już klientem pomocy społecznej
5. przeszkolono 45 osób w Klubie Pracy, z tego 4 klientów pomocy społecznej, z tego 3 osoby usamodzielnili się.

XII. KIERUNKI DALSZYCH DZIAŁAŃ

1. Uruchomienie lokalnego domu pomocy społecznej.
2. Uruchomienie środowiskowych form wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym: domu samopomocy.
3. Dalszy rozwój rodzinnych form opieki zastępczej.
4. Aktywizacja klientów pomocy społecznej, w tym: bezrobotnych (indywidualne kontrakty socjalne, zajęcia w Klubie Pracy, grupy wsparcia, prace społecznie – użyteczne i inne działania aktywizacyjno – wspierające np. asystowanie z jednoczesnym stawianiem wymagań wobec osób korzystających z pomocy społecznej)
5. Inicjowanie działań w zakresie uruchomienia Punktu Wolontariatu w Sopocie.
6. Opracowywanie programów lokalnych w zakresie realizacji Strategii Integracji i Polityki Społecznej, szczególnie w zakresie pomocy społecznej.
7. Pozyskiwanie środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej, w obszarze polityki społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru pomocy społecznej i przeciwdziałania bezrobociu, zgodnie z priorytetem spójności społecznej.
8. Dalsza komputeryzacja stanowisk pracy w MOPS.
9. Standaryzacja pracy środowiskowej.

